

Przegląd orzecznictwa Sądu Najwyższego w sprawach wekslowych za 2017 r.

MIROSŁAW BĄCZYK

Prawo właściwe dla zobowiązania dłużników wekslowych

Zgodnie z art. 79 w zw. z art. 103 ust. 1 p.w. skutki zobowiązania wystawcy weksła własnego określa prawo miejsca płatności weksła, a skutki zobowiązań innych osób podpisanych na wekslu (indosantów i poręczycieli za indosantów oraz poręczyciela za wystawcę) – prawo państwa, w którym osoby te złożyły podpisy [wyrok SN z 6.04.2017 r. (III CSK 174/16), niepubl.].

Stosowanie weksli w stosunkach transgranicznych nie jest obecnie rzadkością, ale w związku z tym powstać mogą istotne zagadnienia w zakresie międzynarodowego prawa prywatnego.

W rozpoznawanej sprawie remitent (podmiot czeski) udzielił pożyczki pieniężnej stałemu kontrahentowi – osobie fizycznej mieszkającej w Polsce. Pożyczkobiorca wystawił weksel *in blanco*, podpisał odpowiednią deklarację wekslową, a poręczenie na tym wekslu złożyła żona wystawcy. Umowę pożyczki poddano prawu czeskiemu. Remitenta (podmiot czeski) upoważniono do uzupełnienia weksła kwotą pożyczki, odsetkami kapitałowymi i karą umowną oraz odsetkami za opóźnienie. Prawo czeskie dopuszcza możliwość zastrzeżenia kary umownej w takich przypadkach. Zastrzeżono też, że w odniesieniu do weksła właściwe jest prawo polskie (weksel wystawiono w Polsce), a rozpoznanie „sporów z weksła” powierzono też sądom polskim. Należność główna została zapłacona, a powództwo ostatecznie obejmowało należności odsetkowe (kapitałowe i za opóźnienie) oraz karę umowną. Poddanie umowy pożyczki prawu czeskiemu lub polskiemu mogło prowadzić do innych rozstrzygnięć prawnych dotyczących zadłużenia pozwanych dłużników wekslowych, przede wszystkim w zakresie kary umownej.

Na pewno na uwagę zasługują wskazówki SN dotyczące **interpretacji art. 79** w zw. z art. 103 ust. 1 p.w. dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań wekslowych (w danej sprawie – prawa polskiego). Chodzi tu o zakres zastosowania tej normy kolizyjnej.

Zdaniem SN obejmuje ona w szczególności rodzaj i zakres odpowiedzialności wekslowej, zarzuty wobec posiadacza weksła, przesłanki odpowiedzialności dłużników wekslowych przy uwzględnieniu regulacji